

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

1. Malè Catholicos, sacrósque Doctores domesticis prælijs concurrere, cùm externa abundant; sed adulationi, privatisque cupiditatibus hoc deberi, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

et, precibus præsertim Gallicanæ Ecclesiæ; an eo Concilio ususfructus vacantium bonorum, & Collatio Beneficiorum concessa?

7. Regaliam toto Regno extendere aliquoties à Regijs ministris tentatum est, adversante semper, & vincente Clero: Edicta Henrici III. & Henrici IV. & Ludovici XIII. & tandem Ludovici XIV. quo ultimo jus Regalia ad omnes Gallici Imperij Provincias extensum est.

Sæpe mihi Catholicorum discordias, ac intestinas lites cogitanti, & quæ licet calamis, non ferro agitentur: non idè tamen minùs Rempublìcam turbant, imò tantò magis, quantò sunt graviora animorum, quàm corporum vulnera; lubet exclamare: heu quàm inanibus, imò noxijs bellis occupamur, quando tot alia supersunt, & necessaria, & coronis digna, nullòque pugnantium damno! quanta ubique terrarum scelerum, ac errorum messis est, quæ falcem, ac calamos Catholicorum exspectat? quanti animarum fascès idè pereuntium, quia medicis carent: quorum ope sublevandæ; quanta rerum cœlestium & ignorantia, & contemptus? in tribunalibus fraudes? in castris impudentia? in aulis scandala, & exempla vitiorum? his omnibus emendandis, quæ tantò majoris momenti, & curæ sunt, quòd æternitatem, ac cœlum spectant: omnium vigiliæ, & ingènia Doctorum sudare oporteret, eorum præsertim, qui rerum temporalium expertes, cœlo tantùm militare se profitentur: & tamen adulandi, blandiendique cupido, perpetuum in aulis malum, adèò omnia pervasit, ut animarum, cœlique curâ depositâ, non tantùm Regum vitia palpentur, sed etiam ea mæderi volentibus bellum indicatur, & cum medicos, ac remediâ proscribunt, amare tamen ægrotum se dicunt; nec dicunt tantùm, sed etiam creduntur, imò præmia; ac stipendia latrocinijs accipiunt, quia videlicet blandè perimunt, & venenum inter mella, rosasque propinant, duplici flagitio felices, & quia nocent, & quia placent. Olim regnantium peccata silentio, quod

quod metus, & reverentia indixerant, involvisse, tanti æstimabatur, ut sanctissimum Prophetam in has voces querelæ, & doloris plenas impulerit: *Veni mihi quia tacui, quia vir pollutus labijs ego sum.* (a) Nam ut SS. Hieronymus, Cyrillus observant, cum Ozias Rex Sacerdotij partes invaderet, & thus Deo adoleret; Isaias castigare Regem omiserat, metu, turpique conniventia victus, quam culpam prius non agnovit, quam divino tribunali assistens, & ideo licet sanctus, licet Choris Angelorum immixtus, miserum se tamen, & contaminatum professus est: quid, rogo, diceret si non tacuisset tantum, sed etiam laudasset, approbasset, & pulcherrimis encomijs sacrilegium adjuvasset? & tamen hi sunt temporum nostrorum mores; & quod olim de Babylone prædictum est, jam etiam in Ecclesia Dei cum genitu videas: *Et respondebunt ibi Sirenes in delubris voluptatis.* (b) Quod tu delubrum voluptatis hoc tempore reperias, in quo non adorari simul vitia, & cantare Sirenas audias? nulla ferè jam culpa est sine cantu, & Sirene, ac patrocini adulantium: & ut nemo perire non amet, præluditur naufragijs, ac quod planè miserrimum est, illa quondam morum censura, & emendatrix Theologia; illa sacris pulpitis dicata eloquentia; illa ingenia sacris studijs, & variâ cognitione rerum instructa; illæ voces profligandis vitijs conductæ; hæc, inquam, omnia in obsequia regnantium translata, non tam celo, & veritati, quam aulæ serviunt, delictis in tutelam, sinumque receptis; verbo: *Propheta tui viderunt tibi falsa, & stulta, nec aperiebant iniquitatem tuam, ut te ad penitentiam provocarent.* Inter hos meritò recenseas, qui in nupero Regaliæ negotio, quod Ecclesiam aded turbavit, Regem sui officij monere non sunt ausi: enimverò nimiam hanc, & remissam conniventiam nec Regi, nec causæ quasi patrociniū immeritæ adscripseris: Rex enim ut indolis, animique excelsi, ita veritatis patientissimus, & æquiamantissimus est; nec unquam in alienam, & sacram messem falcem misisset, nisi consilijs eorum permotus, *qui lucem tenebras dicunt,* ac specie honesti cupiditates suas obvelant, quas palàm erubescunt. Causa verò tam æqua fuit, & à veritate tot præsidijs munita, ut nemo illam, quamvis provocatus, ausus sit calamo impetere, & ad ea respondere, quæ contra Regaliæ extensionem à nobis diceban-

A 2

(a) Isaiæ 6. (b) Isaiæ 13.

cebantur. Veritatem ergo nemo non agnovit, sed tamen, si duos excipias, nemo palam tutari est ausus, omnibus auram, quæ ab aula spirabat, captantibus; ita nimirum ea causa apud plerisque vicat, non quæ melior, sed quæ palatio charior.

Sed nemo æque ut Ludovicus Maimburgus admirationem movit. Is in ea Religione consenuerat, quæ innumeris à sacra Sede beneficijs exornata est, quæ Pontificum Romanorum curâ, & officijs Galliæ, unde cum summo dedecore exulatum ierat, restituta fuit, repugnante quamvis Regio Senatu, nec minus Sorbonâ: (a) quæque se quarto voto defendendæ Romanæ Sedi adstrinxit: (b) audi Patres Societatis ita loquentes. *Tribus votis quartum Societas adijcit, & quidem solemne, quo Professus devovet se obsequio Romani Pontificis, ut quocunque terrarum Evangelij causâ eos jusserit proficisci, ad ejus nutum prompti sint, & expediti: neque detrectare hoc possunt imperium, quamvis ad Barbaros mittantur: neque infessa latronibus iinera: neque maria tempestatibus, simul & piratis infessa, neque scopuli, & syrtis, & naufragia, neque Barbarorum, & Hereticorum secures Jesuitarum sanguine infectæ, ullam huic voto gratiam faciunt.* (c) Et alibi. *Multum interest Societatis Pontificum auctoritatem non vilipendi; an non est illa tota Bullatica, hoc est pendens à Pontificum Bullis? illius simplex Castitatis votum dirimere matrimonia, habet à Bulla: Scholares illius veros esse Religiosos, habet à Bulla: Religiosa cum Paupertate stare Religiosorum Dominium, habet à Bulla: inter Ordines mendicantes censeri, habet à Bulla:* (d) Et P. Danielem Papebrochium nomine totius Societatis in præfat. ad Tom. I. Apr. *Multo sanè æquius est nos sanctæ Sedis Apostolicae judicio, ac decretis obtemperare; nam Cælestes omnes, Deumque ipsum attestamus, nos eandem sacrosanctam Sedem ut veritatis Magistram revereri, neque ab ejus scitis, jussibus, vel latum unguem declinare velle.* Et hæc quidem sunt sensa totius Societatis, quibus omnium ex eadem Societate Theologorum voces, & vota accedunt. Quis unquam crederet in schola, quæ Pontificis auctoritatem tam altè, & ubique terrarum professa est, Ludovicum Maimburgum potuisse opiniones imbibere tam à vero, & Societatis mente alienas, ac supremæ Pontificis auctoritati adversas? & tamen hæc tempestate nemo pejùs eo scripsit; Regio videlicet favori, ac præmijs copiosè propositis veritatem posthabuit. Neque

(a) Vid. Thuan. lib. 136. & Decret. Sorbonæ de anno 1574. (b) Vid. Bullam Jul. 3. (c) Vide Imagin. I. sæculi lib. I. cap. 9. (d) Vide Prodrom. n. 68.

Neque enim huic Gallicæ Sireni propositum aliud fuisse, quàm Regiam gratiam captare, vel satis illæ Præfationes ad Regem omnes inscriptæ convincunt, laudibus, encomiisque adeò perfusæ, ac adulationibus intextæ, ut non dubitem etiam Principi molestas esse: sed mihi non tam Maimburgum, quàm causam ipsam prosequi animus est. Primo igitur libro de Regalia dicam, quam Maimburgus varijs locis sed cursim, ego quòque alio opere libavi; sed nihil, aut pauca de illius extensione, & universitate, quippe ad alia intentus, calamo in quatuor propositiones festinante.

II. Regalia ergo nihil aliud est, quàm jus, & facultas Regibus concessa fructus, & proventus vacantis Episcopatus (cujus electio ad Regem pertineat) percipiendi, & beneficia, ac præbendas curæ animarum expertes, interim conferendi. Quamvis enim jus Regaliæ, si latius sumatur, ex quatuor juribus conflatur, videlicet: eligendi, investiendi, beneficia vacantia conferendi, percipiendique fructus, ac proventus temporales (a) hic tamen de duobus tantum ultimis agemus, quæ propriè ad Regaliam spectant, omiſſis Electionibus, & Investituris, de quibus alibi. Quamvis verò sola vacantium Ecclesiarum Custodia ad Principes olim pertineret, postea tamen depositum, & Custodia in Dominium, usumque transijt, vincente leges cupiditate. Imò ne Custodiam quidem sacri Canonibus Principibus sæcularibus permittebant, sed Oeconomis, quos defuncto Antistite Clerus legebat. (b) Transijt postea, ut dixi, ad Principes Custodia, & post Custodiam usurpatio, quæ tamen priusquam in legitimum jus, & privilegium evaderet, gravissimis Patrum, aliorumque censuris vapulavit. (c) Dicemus ergo quibus incrementis in hanc usque diem jus Regaliæ adoleverit, ad eumque apicem, quem modò obtinet, pervenerit; quippe non eadem hora invalescunt corruptelæ, sed more fluminum, decursu augmentur, initijs verecundis, progressu immodico, ac legum omnium experte. Quæ causa fuit, ut plerique Regaliæ originem obscurissimam crediderint, & Nili fontibus supparem; eam siquidem, ut modò est, quærebant, cum tamen, ut dixi, non semper eadem fuerit,

(a) Vide Prælud. Reg. sacerdot. §. 1. n. 13. (b) Vide Concil. Chalcedon. can. 26. Hispal. II. c. 9. Tolet. IV. c. 47. Nicæn. II. cap. XI. Ilerd. c. 16. Francford. can. 41. Pontigom. c. 14. Tross. can. 14. & can. 22. 25. Cauf. 16. q. 7. & S. Greg. lib. 2. epist. 22. (c) Vide Della Marca lib. 8. & Baron. ann. 996. & Regale Sacerdot. fol. 70. & 71.